

KHI THỬ THÁCH CŨNG LÀ LÚC BẮT ĐẦU SỰ CỨU RỖI

Kinh thánh: Các quan xét 3:1-11

“1 Đây là các dân tộc mà Đức Giê-hô-va để còn lại, đặng dùng chúng nó thử thách người Y-sơ-ra-ên nào chưa từng thấy những chiến trận Ca-na-an. 2 Ngài chỉ muốn thử thách các dòng dõi mới của dân Y-sơ-ra-ên, tập cho chúng nó việc chiến trận, nhất là những kẻ chưa từng thấy chiến trận khi trước. 3 Các dân tộc này là dân Phi-li-tin cùng năm vua chúng nó, hết thấy dân Ca-na-an, dân Si-đôn, và dân Hê-vít ở tại núi Li-ban, từ núi Ba-anh-Het-môn cho đến cửa Ha-mát. 4 Đức Giê-hô-va dùng các dân tộc này để thử thách Y-sơ-ra-ên, đặng xem thử chúng nó có ý vâng theo các điều răn mà Ngài cậy Môi-se truyền cho tổ phụ chúng nó chẳng. 5 Như vậy, dân Y-sơ-ra-ên ở chung cùng dân Ca-na-an, dân Hê-tít, dân A-mô-rít, dân Phê-rê-sít, dân Hê-vít, dân Giê-bu-sít, 6 cưới con gái của chúng nó làm vợ, gả con gái mình cho con trai chúng nó, và hầu việc các thần của chúng nó. 7 Dân Y-sơ-ra-ên còn làm điều ác trước mặt Đức Giê-hô-va, quên Giê-hô-va Đức Chúa Trời mình, cúng thờ các hình tượng Ba-anh và A-sê-ra. 8 Vì vậy, cơn thịnh nộ của Đức Giê-hô-va nổi phùng cùng Y-sơ-ra-ên, Ngài phó chúng vào tay Cu-san-Ri-sa-tha-im, vua nước Mê-sô-bô-ta-mi. Dân Y-sơ-ra-ên bị tám năm phục dịch vua Cu-san-Ri-sa-tha-im. 9 Kế ấy, dân Y-sơ-ra-ên kêu la cùng Đức Giê-hô-va; Đức Giê-hô-va bèn dấy lên cho chúng nó một người giải cứu, là Ôt-ni-ên, con trai của Kê-na, em thứ của Ca-lép, và người ấy giải cứu họ. 10 Thần của Đức Giê-hô-va cảm động người, người đoán xét Y-sơ-ra-ên, và đi ra chiến trận. Đức Giê-hô-va phó Cu-san-Ri-sa-tha-im, vua A-ram, vào tay người, khiến cho người thắng Cu-san-Ri-sa-tha-im. 11 Xứ được hòa bình trong bốn mươi năm; kể đó, Ôt-ni-ên, con trai Kê-na, qua đời.”

Gợi ý bài học: Dân Y-sơ-ra-ên không đánh đuổi hoàn toàn các dân tộc Ca-na-an vì họ đã không vâng phục trọn vẹn mệnh lệnh của Đức Chúa Trời. Tuy nhiên, trong quyền tể trị của Ngài, Đức Chúa Trời sử dụng những dân tộc còn lại cùng các dân ngoại chung quanh như Mô-áp, Am-môn, A-ma-léc, Ma-đi-an và Mê-sô-bô-ta-mi để sửa dạy, thử luyện và đánh thức dân Ngài. Phân đoạn hôm nay cho thấy hai điều quan trọng: Đức Chúa Trời dùng thử thách để dạy dân sự biết chiến đấu bằng đức tin; đồng thời, chính Ngài là Đấng ban sự giải cứu khi họ kêu cầu.

Các Quan Xét 3 nói đến một thế hệ “chưa từng biết chiến trận”. Đây không chỉ là những người chưa có kỹ năng sử dụng vũ khí hoặc thiếu kinh nghiệm chiến đấu. Họ còn là thế hệ chưa biết thế nào là nương cậy Đức Chúa Trời trong chiến trận và chưa kinh nghiệm chiến thắng do Ngài ban cho. Họ chính là “thế hệ khác” được nhắc đến trong Các Quan Xét 2. Thế hệ cha ông từng chứng kiến Đức Chúa Trời mở đường, chiến đấu và ban chiến thắng. Nhưng thế hệ mới chỉ được nghe kể lại những việc ấy. Họ chưa có kinh nghiệm đức tin của riêng mình. **Đức tin không chỉ được hình thành qua kiến thức. Chúng ta cần biết Lời Chúa, nhưng cũng phải học cách nương cậy Ngài giữa những hoàn cảnh thực tế.** Có những điều về Đức Chúa Trời mà chúng ta chỉ hiểu sâu sắc khi phải đối diện với giới hạn của chính mình. Chúng ta có thể biết Chúa là Đấng

thành tín qua lời giảng. Nhưng khi bước vào hoàn cảnh không còn gì để bám víu ngoài lời hứa của Ngài, chúng ta mới kinh nghiệm cách cá nhân sự thành tín ấy.

Mục đích Đức Chúa Trời để lại các dân tộc ấy được nói rõ trong câu 4: “Đức Giê-hô-va dùng các dân tộc này để thử thách Y-sơ-ra-ên, để xem thử chúng nó có ý vâng theo các điều răn mà Ngài cậy Môi-se truyền cho tổ phụ chúng nó chẳng.” Từ Hê-bơ-ơ được dịch là “thử” ở đây là **nasah**. Nó không mang ý nghĩa dụ dỗ người khác phạm tội, nhưng nói đến sự thử nghiệm nhằm bày tỏ bản chất, kiểm chứng đức tin và rèn luyện con người. Giống như vàng được “thử lửa” để loại bỏ tạp chất và bày tỏ giá trị thật, thử thách làm lộ ra điều đang có trong lòng chúng ta. Khi mọi việc thuận lợi, chúng ta dễ nghĩ rằng mình có đức tin mạnh mẽ. Nhưng khi đối diện với khó khăn, sự trì hoãn, mất mát hoặc những điều trái ý, tấm lòng thật mới được bày tỏ: Chúng ta sẽ tin cậy hay nghi ngờ Đức Chúa Trời? Chúng ta sẽ vâng lời hay lựa chọn điều thuận tiện? Chúng ta sẽ tiếp tục bước theo Lời Chúa hay tìm kiếm giải pháp trái với ý Ngài? Đáng tiếc là dân Y-sơ-ra-ên đã thất bại. Họ không chỉ sống chung với các dân Ca-na-an, nhưng còn kết hôn với họ và thờ các thần Ba-anh cùng Át-tát-tê. Các học giả thường gọi tiến trình này là **“sự Ca-na-an hóa của Y-sơ-ra-ên.”** Đức Chúa Trời ban đất Ca-na-an cho Y-sơ-ra-ên và kêu gọi họ sống thánh khiết, khác biệt với các dân tộc chung quanh. Nhưng thay vì bày tỏ đời sống của dân giao ước, họ lại bị văn hóa và tôn giáo Ca-na-an đồng hóa. **Dân Y-sơ-ra-ên được kêu gọi để làm chứng về Đức Chúa Trời giữa Ca-na-an, nhưng chính họ lại trở thành một Ca-na-an khác.** Thay vì ảnh hưởng đến thế gian, họ bị thế gian ảnh hưởng. Thay vì dẫn người khác đến với Đức Chúa Trời, họ lại chạy theo thần tượng của người khác. Đây cũng là lời cảnh tỉnh dành cho Hội Thánh hôm nay. Đức Chúa Trời đặt chúng ta giữa thế gian không phải để chúng ta tách biệt khỏi mọi người, nhưng để sống giữa họ với một căn tính khác biệt. Chúng ta được kêu gọi yêu thương, phục vụ và làm chứng về Chúa mà không đánh mất sự thánh khiết. **Khi những tiêu chuẩn, giá trị và ham muốn của thế gian trở thành tiêu chuẩn của Hội Thánh, chúng ta cũng đang bước vào quá trình bị thế gian đồng hóa.**

Vì dân Y-sơ-ra-ên quên Đức Giê-hô-va và phục vụ các thần tượng, Đức Chúa Trời phó họ vào tay Cu-san Ri-sa-tha-im, vua Mê-sô-bô-ta-mi. Tên gọi Cu-san Ri-sa-tha-im thường được hiểu theo nghĩa tượng trưng là “sự gian ác gấp bội”. Danh xưng ấy cho thấy sự áp bức mà Y-sơ-ra-ên phải chịu rất nặng nề. Trong tám năm, họ phải phục vụ một vua ngoại bang. Họ đã bỏ Đức Chúa Trời để tìm kiếm sự thuận tiện và thịnh vượng nơi các thần tượng. Nhưng điều nhận được không phải là tự do, sung túc hay an toàn, mà là ách nô lệ và đau khổ.

Tuy nhiên, Đức Chúa Trời không dùng đau khổ chỉ để trừng phạt dân sự. Ngài muốn qua đó đánh thức họ, giúp họ nhận ra tình trạng của mình và quay trở lại với Ngài. Sau tám năm chịu áp bức, dân Y-sơ-ra-ên kêu cầu Đức Giê-hô-va. Ngài nghe tiếng họ và lập một người giải cứu. Người được Đức Chúa Trời lập làm quan xét đầu tiên là **Ôt-ni-ên, con trai Kê-na, em trai Ca-lép**. Bí quyết chiến thắng của Ôt-ni-ên được trình bày rõ trong câu 10: “Thần của Đức Giê-hô-va cảm động người, người đoán xét Y-sơ-ra-ên, và đi ra chiến trận. Đức Giê-hô-va phó Cu-san-Ri-sa-tha-im, vua A-ram, vào tay người, khiến cho người thắng Cu-san-Ri-sa-tha-im” Ôt-ni-ên chiến thắng không phải vì ông

manh mẽ hơn quân thù, nhưng vì Thần của Đức Giê-hô-va ngự trên ông và Đức Chúa Trời phó kẻ thù vào tay ông. Trong câu chuyện này, hình ảnh “**bàn tay**” được nhắc lại nhiều lần: Vì phạm tội, Y-sơ-ra-ên bị phó vào tay Cu-san Ri-sa-tha-im. Đức Thánh Linh ngự trên Ôt-ni-ên và Đức Chúa Trời dùng tay ông để giải cứu dân sự. Cuối cùng, Cu-san Ri-sa-tha-im bị phó vào tay Ôt-ni-ên. Sự thay đổi ấy cho thấy cả Y-sơ-ra-ên, Cu-san Ri-sa-tha-im lẫn Ôt-ni-ên đều ở dưới quyền tể trị của Đức Chúa Trời. Quyền lực của kẻ ác không nằm ngoài bàn tay Ngài; khả năng của người giải cứu cũng không độc lập với Ngài. Kẻ thù tưởng mình đang nắm quyền, nhưng thật ra vẫn ở dưới quyền Đức Chúa Trời. Ôt-ni-ên tưởng như là người đem đến chiến thắng, nhưng nguồn sức mạnh thật sự vẫn đến từ Chúa. Do đó, nhân vật trung tâm của câu chuyện không phải là Ôt-ni-ên, mà là Đức Chúa Trời – Đáng nghe tiếng kêu cầu, lập người giải cứu, ban Thánh Linh và phó kẻ thù vào tay người ấy.

Ôt-ni-ên là người giải cứu dân Y-sơ-ra-ên khỏi sự áp bức trong một thời gian. Nhưng sau khi ông qua đời, dân sự lại phạm tội và tiếp tục rơi vào vòng xoáy thất bại. Vì thế, dân Y-sơ-ra-ên không chỉ cần một người giải cứu khỏi kẻ thù bên ngoài. Họ cần một Đấng có thể giải cứu khỏi tội lỗi trong lòng. Các quan xét hướng chúng ta đến Đức Chúa Jêsus Christ, Đấng Giải Cứu trọn vẹn. Ngài không chỉ giải phóng chúng ta khỏi một hoàn cảnh khó khăn, nhưng cứu chúng ta khỏi quyền lực của tội lỗi và sự chết. Chiến thắng ấy không tạm thời, nhưng có giá trị đời đời.

Câu hỏi suy ngẫm và áp dụng bài học:

1. Trong hoàn cảnh hiện tại, Đức Chúa Trời đang muốn bày tỏ điều gì trong lòng tôi?
2. Tôi đang chiến đấu bằng sức riêng hay thật sự nương cậy nơi Ngài?
3. Tôi có đang bị những giá trị của thế gian đồng hóa không? Có sự thỏa hiệp nào đang khiến tôi đánh mất căn tính của một người thuộc về Chúa?

Chúng ta không cần tìm kiếm thử thách, nhưng khi thử thách xảy đến, hãy nhớ rằng mình không đơn độc. Mọi quyền lực, mọi hoàn cảnh và cả tương lai của chúng ta đều nằm trong bàn tay tể trị của Đức Chúa Trời. Hãy nắm lấy tay Chúa, bước theo Lời Ngài và sống như một dân thánh giữa thế gian. Khi chúng ta không còn đủ sức chiến đấu, quyền năng của Ngài vẫn không hề suy giảm.